

Sygn. akt III CSK 359/17

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M.D.

przeciwko M.W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 maja 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.

z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /16,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje adwokatowi T.P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w K. kwotę 1.800 (tysiąc osiemset) zł wraz z należnym podatkiem od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, to jest art. 455 k.c. w związku z art. 995 k.c., w celu wyjaśnienia, czy wymagalność roszczenia o zachówek ustalana powinna być na dzień wyrokowania w sprawie, czy też może być ustalona z chwilą wniesienia powództwa.

Potrzeba wykładni przepisów prawnych istnieje wtedy, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawa brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Problem z oznaczeniem daty wymagalności roszczenia o zachówek w związku z żądaniem odsetek od kwoty dochodzonej z tego tytułu został szczegółowo objaśniony przez Sąd Najwyższy w wyroku z 22 czerwca 2016 r., III CSK 279/15, wydanym w niniejszej sprawie w związku ze skargą kasacyjną powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z 14 listopada 2014 r. Sąd Najwyższy przeanalizował w nim poglądy wypracowane przez doktrynę i orzecznictwo na temat funkcji, jakie spełniają odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, daty, w jakiej powstaje roszczenie o zapłatę zachowku i okoliczności uwzględnianych przy określeniu wysokości tego świadczenia.

Stanowisko, że odsetki od dochodzonej kwoty zachowku mogą być zasadne za opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia, do którego może dojść jeszcze przed datą wyrokowania o nim, Sąd Najwyższy podsumował tezę, że datę wymagalności roszczenia odsetkowego należy określać indywidualnie, z uwzględnieniem okoliczności sprawy i unikając automatyzmu. Tak też Sąd Apelacyjny po ponownym rozpoznaniu niniejszej sprawy ocenił datę wymagalności roszczenia odsetkowego od zasądzonego na rzecz powódki świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu powódkę z urzędu Sąd Najwyższy orzekł stosownie do § 2 ust. 1, § 4 ust. 1, § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714 ze zm.).

aj

ał